
KERTOMUKSELLISUUS
JOURNALISMISSE
JA SEKOITTUVAT
TEKSTILAJIT

> Tuomas Kaseva

OSA 1/3:

**JOURNALISMIN
KERTOMUKSELLISUUS
TEORIASSA**

KERTOMUKSELLISUUS JOURNALISMISSA

- > Lehdissä julkaistaan aiempaa enemmän **tositarinoita** ja hyödynnetään aiempaa enemmän **kertomuksellisia keinoja**.
- > Yhtä lailla kuin on hyvää ja huonoa uutisjournalismia, **on hyvää ja huonoa kertomuksellista journalismia**.
- > Kertomuksellinenkin journalismi **perustuu aina faktoihin**.

KERTOMUKSELLISUUS JOURNALISMISSA

- > Kertomuksellisuus lisääntyy, koska
 - taistelu lukijan ajasta on kovaa
 - kilpailija ei voi kopioida kertomusta
 - kertomuksista suostutaan maksamaan
 - teknologia suosii kertomuksellisuutta.

LIVELSEURANTA

SOMENOSTO

ARTIKKELI
KOLUMNI

HAASTATTELU
KOMMENTTI

HYÖTYJUTTU

UUTISANALYYSI

Neutraali

Tarinallinen

ilmaisu

UUTINEN

ilmaisu

REPORTAASI

MIELIPIDEKIRJ.

ARVIO

PÄÄKIRJOITUS

PAKINA

LIVELSEURANTA

SOMENOSTO

ARTIKKELI
KOLUMNI

HAASTATTELU
KOMMENTTI

HYÖTYJUTTU

UUTISANALYYSI

Neutraali

Tarinallinen

ilmaisu

UUTINEN

ilmaisu

REPORTAASI

MIELIPIDEKIRJ.

ARVIO

PÄÄKIRJOITUS

Harvinaistuu

PAKINA

OSA 2/3:

JOURNALISMIN

KERTOMUKSELLISUUS

KÄYTÄNNÖSSÄ

- > Jutussa on selkeä **päähenkilö**.
- > Jutussa on **ristiriita / jännite**.
- > Jutussa on **intertekstuaalinen viite**.

POP LAULAJAN KOULUPÄIVÄ

TUOMAS KASEVA kuvat KAISA RAUTAHEIMO

Robin Packalen on 17-vuotias lukiolainen, jonka harrastus on olla Suomen suurin nuorisoidoli.

> Jutussa on **kierre / tarinallinen kehys**:

ALKU: Mopoautossa tuoksuu partavesi.

Edellisiltana taivaalta on ripsutellut vettä, ja se on yöllä jäätynyt tienpintaan. Onneksi alla on vielä nastarenkaat ja ratissa kokenut kuski. Mittariin on kertynyt kilometrejä 7 185. Ja tämä on jo kuskinsa toinen mopoauto, tosin myös viimeinen.

Kesäloman jälkeen koulumatkat on tarkoitus tehdä oikealla autolla. Kuski kun täyttää elokuussa 18 vuotta.

LOPPU: Mutta nyt Roppe heittää repun selkään ja painaa kaukosäätimellä mopoauton oven lukkoon.

> Jutussa on kohtauksia:

Mopoauton sivuikkunassa vilisee bussipysäkkejä. Majakkaranta, Korppolaismäki, Telakkaranta. Pysäkit ehtivät tulla Roppelle tutuiksi yläasteen vuosina.

Mutta nyt pitää jarruttaa! Suojatien ylittää nuori poika, Roppen ikäinen. Ja heti perään joku pyyhältää autollaan vasemmalta ohi. Siihen saa tottua, kun ajaa kulkupeliä, jonka takaikkunassa on punainen varoituskolmio.

”Välillä tuntuu, että tärkeintä autoilijoille on vain päästä mopoauton ohi, vaikka olisi neljänkymppin alue.”

Nyt Roppe painaa itse lisää kaasua. Jalassa on koulupäivänäkin eripariset kengät, laulajan tunnusmerkki.

> Jutussa on yksityiskohtia:

Roppe on herännyt kahdeksalta puhelimen herätykseen. Sitten nopea laskeutuminen alakertaan, kuppi kahvia, moniviljapuuro mikeroon, päälle vadelmia. Ja takaisin ylös omaan huoneeseen. T-paidan silittäminen, repun pakkaaminen. Geeliä tukkaan, hampaidenpesu, parranajo ja useampi roiskaisu partavettä. Ja ennen lähtöä piti vielä pestä likaista mopoautoa katoksessa vähän vedellä.

> Jutussa on **takaumia**:

Roppe ajaa mopoautollaan joka päivä entisen alaasteensa, Wäinö Aaltosen koulun, ohi.

Tuolla jossain puiden ja talojen takana on edelleen se luokkahuone, jonka pulpetissa istui nuori Roppe, joka fanitti The Rasmus -yhtyettä ja Michael Jacksonia ja haaveili palomiehen ammatista.

Maanantaina 16. tammikuuta 2012 Roppe oli jo yläasteella, seitsemännellä. Luokalle oli edellisviikolla soitettu Roppen ensimmäinen single Frontside Ollie, mutta nyt aamuyhdeksältä kappaleen musiikkivideo oli julkaistu Youtubessa.

> Jutussa on **kielellisiä tehokeinoja**:

”Mutta onhan tämä jäätävän kätevä peli”,
Robin Packalen kehuu. Tai kutsutaan kuskia
heti kättelyssä sillä nimellä, jolla hänet näillä
hänen kotikulmillaan tunnetaan. Roppe.

Roppe Packalen.

> Jutussa hyödynnetään eri tekstilajeja:

Artikkeli tai henkilöhaastattelu, jossa kirjoittaja hyödyntää reportaasin keinoja.

- > Ja siinä voisi olla myös esimerkiksi
 - leikkauksia / istutuksia / koukkuja
 - dialogia, monologia
 - minä-kertoja, jokin näkyvä kertojaratkaisu
 - rikottu kronologia, ennakoiteja
 - vahvoja tekstiä rytmittäviä ratkaisuja
 - selkeä draaman kaari.

KERTOMUKSELLISUUS ON KÄYTÄNNÖSSÄ MYÖS TÄTÄ

- > Kertomuksellisen jutun **kaikki faktat pitää olla totta** – eli tarkistamista riittää.
- > Kertomuksellisuudessa on **sääntöjä**.
- > **Toimittajan pitää haastaa kertomusta**, jos sellaista valmiina syötetään.

OSA 3/3:

**JOURNALISMIN
KERTOMUKSELLISUUS
ÄIKÄNTUNNILLA**

KERTOMUKSELLISUUS ÄIKÄNTUNNILLA

- > Ilo irti siitä, että kirjallisuudessa opittuja taitoja voi soveltaa muuallekin.
- > Olennaista on kyky tehdä havaintoja, ei absoluuttisen oikea käsitteistö.
- > Kertomuksellisista keinoista on lupa joskus myös ihan vain nauttia lukijana.

JA YHÄ: **KOLME TÄRKEINTÄ**

- 1.** Kuka tekstin on tehnyt ja missä roolissa?
- 2.** Mikä on tekstin tavoite, ja millä keinoilla siihen pyritään?
- 3.** Mistä tekstin tiedot ovat peräisin, ja voiko tekstiin luottaa?

Ja jos jäi kysyttävää, lähesty:

> Sähköposti: tuomas.kaseva@hs.fi